

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1230/15-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školských zařízení	Dětský domov a Školní jídelna, Plumlov, Balkán 333
Sídlo	Balkán 333, 798 03 Plumlov
E-mail právnické osoby	ddplu@pvscholy.cz
IČ	47 922 320
Identifikátor	600 030 725
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Radimem Kratochvilem, ředitelem školských zařízení
Zřizovatel	Olomoucký kraj Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
Místo inspekční činnosti	Balkán 333, 798 03 Plumlov
Termín inspekční činnosti	23., 26. a 27. říjen 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem a školní jídelnou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Plumlov, Balkán 333 (dále „zařízení“, „subjekt“) vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost dětského domova (dále „DD“) a školní jídelny (dále „ŠJ“). Subjekt je koedukované zařízení pro děti ve věku zpravidla od 3 do 18 roků, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání, kterým byla nařízena ústavní výchova, případně nařízeno předběžné opatření, a které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině nebo být umístěny v jiné formě náhradní rodinné péče.

Činnost DD je realizována ve dvou samostatných budovách. V hlavní budově jsou umístěny dvě rodinné skupiny, kanceláře a ŠJ, ve druhé (stojící hned vedle hlavní budovy) je rodinná skupina starších dětí a zletilé nezaopatřené osoby. Kapacita DD byla stanovena na 24 dětí (tj. 3 rodinné skupiny). Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl 19 dětí (12 plní povinnou školní docházku, 7 se vzdělává ve středních školách) a 1 zletilá nezaopatřená osoba absolvující střední vzdělávání, která byla v péči DD na základě smlouvy o setrvání v DD do ukončení přípravy na budoucí povolání. V době inspekční činnosti byly 2 děti umístěny mimo zařízení na léčebném pobytu v psychiatrických nemocnicích. Kapacita DD byla k termínu inspekční činnosti naplněna na 83 %, v tomto počtu je zahrnuta i zletilá nezaopatřená osoba. Stravování dětí je zajištěno ve ŠJ s kapacitou 50 jídel.

Aktuální informace o činnosti DD pro veřejnost jsou zveřejněny na jejich webových stránkách (www.ddplumlov.org).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu dětského domova

Analýzou realizovaného Školního vzdělávacího programu DD (dále „ŠVP DD“) s motivačním názvem „Žít samostatně a plnohodnotně“ bylo zjištěno, že tento dokument (s aktualizací k 1. září 2015) nebyl zcela zpracován v souladu se školským zákonem, neboť neobsahoval časový plán vzdělávání dětí (diferenciace podle věkových kategorií dětí) a podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví (viz protokol o kontrole čj. ČŠIM-1231/15-M). Zjištěný nedostatek však neměl vliv na průběh vzdělávání.

Prioritou výchovně vzdělávací koncepce DD je zejména snaha o umístění dětí do původní rodiny, případně do náhradní rodinné péče, dále úspěšné ukončení vzdělání dětí, příprava na budoucí povolání a přechod dětí do samostatného života v běžném sociálním prostředí. Obsah vzdělávání vychází z ročního plánu výchovně vzdělávací činnosti, který odpovídá deklarovaným cílům ŠVP DD. Naplnění ročního plánu je pravidelně vyhodnocováno, ředitel zařízení přijímá opatření k dalšímu zlepšování výsledků vzdělávání.

Ředitel subjektu splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své činnosti, ve funkci byl potvrzen do 31. července 2018. Systém delegovaných kompetencí odpovídal velikosti subjektu, organizační struktura byla vytvořena efektivně. O právech a povinnostech v oblasti státní správy rozhodoval ve sledovaném období ve stanoveném rozsahu, primárně přijímal a realizoval opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér k umístění dětí. V případě umístění dětí mimo zařízení postupoval ředitel DD v souladu s právními předpisy, a to na základě písemných žádostí osob odpovědných za výchovu a souhlasu příslušných orgánů sociálně-právní ochrany dětí. Za účelem zajištění stabilního prostředí pro další výchovu a vzdělávání dětí bylo v odůvodněných případech využíváno případových konferencí. Poradním orgánem ředitele zařízení byla v hodnoceném období pedagogická

rada, která projednávala nejen organizační záležitosti, ale zabývala se i výsledky vzdělávání a pokroky dětí. K lepší vzájemné informovanosti mezi vedením zařízení, pedagogickými a nepedagogickými pracovníky (např. sociální pracovníci) využívá vedení DD kromě pravidelných pracovních porad (1krát týdně) i funkční elektronický informační systém (intranet). Ředitel DD a vedoucí vychovatel vykonávali pravidelně kontrolní a hospitační činnost (včetně písemných záznamů), která byla zaměřena zejména na denní činnosti a realizované projekty. Příležitostí pro další období je zacílit kontrolní a hospitační činnost i na večerní činnosti, případně na výkon noční služby.

Při přijímání (umístování) dětí postupovalo vedení zařízení ve sledovaném období v souladu s právními předpisy. Všechny evidované děti byly do zařízení umístěny na základě rozhodnutí soudu, případně (starší děti) prostřednictvím územně příslušného diagnostického ústavu. Ve sledovaném období, tj. od školního roku 2013/2014, bylo do zařízení nově umístěno celkem 12 dětí. Všechny na základě rozhodnutí soudu formou předběžného opatření nebo nařízení ústavní výchovy. V adaptační fázi byla dětem věnována zvýšená pozornost a individuální podpora.

Výchovně vzdělávací činnost a denní péče o děti byly ve sledovaném období nastaveny a rozvrženy v souladu s právním předpisem, denní režim respektoval obecné psychohygienické i didaktické zásady. Přímá pedagogická činnost vychovatelů končila v návaznosti na večerku dětí, která byla stanovena na 21. hodinu pro celé zařízení.

Ve školním roce 2015/2016 zajišťuje vzdělávání a denní péči o děti DD celkem 12 pedagogických pracovníků (včetně ředitele a 3 asistentek pedagoga) a dále 6 nepedagogických pracovníků. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují podmínky odborné kvalifikace pro práci v daném typu školského zařízení a předložili platné potvrzení o své psychické způsobilosti vystavené psychologem se stanovenou akreditací. Svoji bezúhonnost doložilo platným výpisem z evidence Rejstříku trestů všech 18 pracovníků (pedagogických i nepedagogických), kteří k termínu inspekční činnosti v DD pracovali.

Pro oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) zpracoval ředitel zařízení pro každý školní rok plán, který primárně podporoval odborný růst pedagogů, zkvalitňování pedagogických postupů a inovativních metod vzdělávacích činností. Využívání získaných poznatků sledovalo vedení zařízení zejména prostřednictvím hospitací. V oblasti DVPP bylo doporučeno zaměřit další vzdělávání také na specifickou problematiku výchovy dětí v prostředí etopedických zařízení (tj. rodinná terapie, nácvik rodičovských a dalších dovedností, metody sociální práce).

V rozdělení přímé pedagogické činnosti vychovatelů nebyly zjištěny nedostatky. Noční služba byla zajištěna asistentkami pedagoga, které zabezpečovaly některé činnosti i během dopoledne (péče o nemocné, doprovod k lékaři apod.). Minimální nebo maximální počty dětí stanovené právní normou pro jednotlivé rodinné skupiny nebyly ve sledovaném období překročeny.

Povinná dokumentace s výjimkou ŠVP DD byla ve sledovaném období vedena v rozsahu a v souladu s požadavky školského zákona a zákona č. 109/2002 Sb. Vnitřní řád zařízení byl z hlediska struktury zpracován v souladu s právním předpisem, má všechny obsahové náležitosti dle vzorového vnitřního řádu (příloha vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů).

Práva a povinnosti dětí byly ve vnitřním řádu deklarovány v zákonném rozsahu. Po přijetí do DD byly děti prokazatelně seznámeny s vnitřním řádem, se svými právy a povinnostmi, s organizací i s režimem zařízení. Osobní dokumentace každého dítěte byla systematicky a přehledně vedena sociální pracovníci, obsahovala např. základní osobní údaje, korespondenci s osobami odpovědnými za výchovu dětí a participujícími institucemi, záznamy o školních výsledcích dětí, udělená/uložená opatření ve výchově a programy rozvoje

osobnosti dětí, včetně hodnocení jejich plnění. Programy rozvoje osobnosti dětí odpovídaly svým obsahem a formou požadovaným cílům. Vycházely z rodinné anamnézy, z podrobné charakteristiky jednotlivých dětí získané cíleným pozorováním v adaptačním období a průběhu jejich pobytu v zařízení, případně z dokumentace dětí vedené v předchozím zařízení (např. Klokánku, zdravotnická zařízení). Obsahovaly dlouhodobé cíle rozpracované na školní rok, pro každé dítě byly definovány konkrétní úkoly, především vztah k celkovým hodnotám a majetku a péče o něj, rozvoj zájmové činnosti, výběr studia a volby povolání, přípravy na vstup do života, vzájemná úcta k dospělým, úcta k práci jiných apod. Stanovovaly i úkoly související s dosahovanými výsledky dětí ve školách. Záznamy o plnění deklarovaných cílů v oblasti vzdělávání dokladovaly provázanost mezi obsahem ŠVP DD a stanovenými individuálními cíli rozvoje osobnosti dětí.

Roční plány výchovně vzdělávací činnosti vymezovaly konkrétní cíle i odpovědnost jednotlivých pedagogických pracovníků za svěřené oblasti.

V týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti převažovala zejména příprava na vyučování (samostudium a individuální činnosti vychovatelů s jednotlivými dětmi), na prvky rodinné výchovy (úklidy, nákupy), zájmovou činnost dětí a činnosti související s výchovou ke zdraví a zdravému životnímu stylu (např. sportovní a pohybové aktivity, pobyty na čerstvém vzduchu). Krátkodobé plánování vhodně směřuje k výchovně vzdělávacím cílům deklarovaným v ŠVP DD a odpovídá činnostem uvedeným v ročním plánu výchovně vzdělávací činnosti.

Zařízení má jasně vymezená kritéria pro stanovování výše kapesného a pro jeho případné zvýšení nebo snížení v možném rozsahu.

Prevence rizikového chování dětí vychází ze stanovených cílů pro jednotlivé věkové kategorie deklarované v minimálním preventivním programu DD. Důraz je kladen na dodržování režimových činností, podporu vlastních zájmových aktivit dětí v rámci činností DD, na rozvoj pozitivního sociálního chování, zvládnutí zátěžových situací a přenos informací o nebezpečnosti rizikového chování přiměřeně jejich věku. Zařízení vytváří podmínky pro spolupráci dětí odlišného věku při různých tematických aktivitách, podporuje individuální zájem a talent dětí (návštěvy základní umělecké školy).

Vnitřní i vnější prostory DD svým uspořádáním naplňují filosofii rodinného prostředí. Materiální podmínky i vnitřní vybavení pro provoz 3 rodinných skupin jsou vyhovující a odpovídají požadavkům právního předpisu. Vnější prostory a prostředí vytvářejí rovněž příznivé podmínky pro aktivní pobyt dětí venku. Ve venkovním areálu se nachází bazén, zahradní domek (kočár) pro menší děti, trampolína a přírodní hřiště pro míčové hry. Příležitostí subjektu (po vyřešení majetkoprávních vztahů a předání části pozemku církvi) je ve zlepšení vybavenosti (např. herními prvky podle věku) a využitelnosti venkovního prostoru. Zařízení je velmi dobře vybaveno pro systematicky podporované volnočasové aktivity (např. lyžování a cykloturistika).

DD vytváří předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (dále „BOZ“) dětí, pro jejich zdravý psychický a fyzický vývoj. Podmínky pro zajištění BOZ včetně souboru opatření při každodenní péči o děti a jejich pobytech mimo zařízení jsou nastaveny ve vnitřním řádu, vnitřním řádu ŠJ, chyběly však v ŠVP DD (viz protokol). O pravidlech BOZ byly děti prokazatelně seznámeny při příchodu do zařízení a následně v pravidelných cyklech (na začátku i v průběhu každého školního roku) formou poučení založených v osobních spisech, stejně tak i před akcemi, které se uskutečňují mimo DD. Zařízení vedlo evidenci o úrazech dětí, počet úrazů vzhledem k celoročnímu provozu je zanedbatelný, záznamy o úrazu byly zasílány příslušným institucím. Rozbor úrazovosti včetně opatření k jejich eliminaci je analyzováno a hodnoceno na pedagogických radách. Pro poskytnutí první pomoci je zařízení vybaveno lékárníčkami, umístěnými na vychovatelnách. Pro další možné případy vzniklých mimořádných situací byl zpracován požární evakuační plán,

traumatologický plán a dokumentace pro krizovou situaci „BOMBA“, které byly zveřejněny na přístupném místě v DD. Zařízení vyhodnocuje možná bezpečnostní rizika, v rámci spolupráce s odborně způsobilou osobou je formou prověrek a revizí prováděna kontrola stavu všech prostor, které jsou přístupné dětem. Fyzickou prohlídkou prostor DD nebyla zjištěna z hlediska BOZ rizika. Velmi pozitivně bylo hodnoceno zavedení čipového systému z hlediska zajištění budov a bezpečnosti dětí a zaměstnanců.

Školní stravování s celodenním provozem je pro děti zajištěno formou provozu vlastní ŠJ v přízemí budovy, kde se nachází také výdejna. Přípravu jídel zajišťuje personál ŠJ, o víkendech si celodenní stravu připravují děti samostatně pod dozorem pedagogických pracovníků DD. Do věkových skupin jsou strávníci zařazováni na dobu školního roku, ve kterém dosahují věku podle jednotlivých skupin, stejně tak i pro období letních prázdnin, jelikož se jedná o zařízení s celoročním provozem. V rámci jejich plného přímého zaopatření je stravování pro věkovou kategorii do 15 let zajištěno 5krát denně a v kategorii 15 a více roků 6krát denně (včetně druhé večeře). Při přípravě jídel dbalo zařízení na minimální použití potravinových náhražek a polotovarů, ovoce a zelenina byly podávány v optimální míře. Jídelní lístek byl zveřejněn ve ŠJ a na nástěnkách rodinných skupin, při jeho sestavování se zařízení řídilo výživovými normami. Skladba jídelníčku byla pestrá s vyznačením skupin alergenů, DD se snažilo chutně připravovat i netradiční suroviny a nové druhy potravin. Pitný režim byl zajištěn při každém jídle dle jídelního lístku, zařízení dbalo na jeho dodržování podáváním tekutin různou formou i během celého dne.

Výše celkově přijatých prostředků (ze státního rozpočtu, sponzorské a nadační příspěvky) umožňovala naplňovat vzdělávací záměry dané ŠVP DD. V uplynulém období se zařízení aktivně zapojilo do několika projektů podporovaných evropskými fondy v rámci operačních programů. Významným zdrojem příjmu jsou dary od podnikatelských subjektů i fyzických osob a to jak finanční, tak i věcné, které jsou využívány zejména k realizaci různých aktivit (např. vícedenní pobyty) a k obnově materiálního vybavení zařízení.

Významnou součástí koncepce DD je cílená práce s osobami odpovědnými za výchovu dětí. Spolupráce vychází ze zájmu dětí o styk se svými zákonnými zástupci a osobami blízkými a zájmu těchto osob o děti. Je realizována zejména formou telefonických, případně osobních kontaktů (což bylo zaznamenáno v knize ostatních návštěv). Součástí oznámení o přijetí dítěte do zařízení předávané nebo zasílané zákonným zástupcům dítěte je také upozornění na možnost dítě navštěvovat nebo si je brát ke krátkodobému pobytu. Děti jsou vedeny k udržování kontaktů se zákonnými zástupci, v rámci programů rozvoje osobnosti dítěte je tato oblast sledována.

V zájmu zefektivnění vzdělávání dětí zařízení spolupracovalo s partnery participujícími na jeho činnosti. Ve sledovaném období úzce spolupracovalo zejména se zřizovatelem, školskými poradenskými zařízeními, orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), Policií ČR, zdravotnickými zařízeními (při medikaci dětí) a v neposlední řadě se školami, ve kterých se děti vzdělávají.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu dětského domova

Naplňování vzdělávacích cílů a výstupů stanovených v ŠVP DD bylo v průběhu inspekční činnosti sledováno a hodnoceno napříč všemi rodinnými skupinami a realizovanými činnostmi (odpoledními, podvečerními a večerními), ve kterých dominovaly zejména příprava na vyučování, odpočinkové a zájmové aktivity dětí a režimové činnosti. Vzdělávací činnosti probíhaly v návaznosti na týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, které byly umístěny v prostorách rodinných skupin.

Činnosti byly vedeny zejména tradičními formami a metodami práce, pozitivem bylo příznivé pracovní klima a motivační způsob hodnocení, které dětem poskytovalo zpětnou vazbu. Realizované organizační formy i aplikované metody byly většinou vhodně zvoleny jak k věku dětí, tak i k aktuálnímu složení rodinných skupin. V přípravě na vyučování byla zejména mladším dětem primárně věnována individuální péče, děti byly vedeny ke vzájemné pomoci a toleranci. Pozitivně je hodnoceno vytváření vstřícné atmosféry v zařízení, průběžné výchovné vedení dětí a usměrňování jejich chování. Zavedené a dětmi dodržované správné pracovní návyky, společně s aktivitami cílenými na kultivaci vztahů mezi dětmi navzájem a dětmi a dospělými, vytvářely vhodný předpoklad pro rozvoj pracovních a sociálních kompetencí. Podporovány byly i další kompetence, zejména kompetence komunikativní, sociální a kompetence k učení. Materiální podpora činností byla na požadované úrovni. Děti byly vhodně vedeny k aktivnímu řešení problémů a k odpovědnosti za výsledek své práce, k bezpečnému a šetrnému zacházení s vybavením zařízení a k praktickému dodržování pořádku, zadané úkoly plnily se zájmem, byly vedeny ke spolupráci.

Vychovatelé vedli děti k samostatnosti, oceňovali jejich zájem a snahu. Respektovali osobní psychomotorické tempo dětí, zohledňovali jejich odlišné potřeby a schopnosti, přihlíželi k jejich nadání i aktuálnímu naladění a stavu, vytvářeli dětem prostor k seberealizaci. Využívali zejména tradiční formy a metody práce, rozvíjeli mezilidské vztahy, posilovali soudržnost rodinných skupin a budovali pocit sounáležitosti mezi dětmi. Primárně převažovaly dovednostně-praktické metody, při kooperativních činnostech děti prokazovaly schopnost spolupráce a vzájemné komunikace. Cíleně byl propojen rozvoj smyslového vnímání s verbální komunikací dětí. Činnosti probíhaly v přátelském a bezpečném sociálním prostředí, které dětem umožňovalo uspokojování jejich sociálních i emočních potřeb. V rámci tzv. volných činností byl vytvářen prostor pro kreativitu a fantazii dětí. Psychoterapeutickou metodou používanou všemi pedagogickými pracovníky zařízení byl společný rozhovor, který napomáhal dětem zvládat pochopení různých situací, důsledků a korekci jednání s cílem hledání vlastní volby optimálního řešení. Komunikace mezi pedagogickými pracovníky a dětmi byla přirozená, spontánní, založená na vzájemném respektu, nespolupracující chování dětí nebylo zaznamenáno. Vychovatelé věnovali soustavnou pozornost psychohygienickým podmínkám, správné životosprávě i sebeobsluze, čímž naplňovali zásady zdravého životního stylu. Z inspekčních hospitací jednoznačně vyplynulo, že vzdělávání se uskutečňovalo v podnětném a bezpečném prostředí a pohodové atmosféře.

Vzdělávání dětí v hodnoceném období vhodně doplňovaly např. jednodenní výlety, víkendové a prázdninové pobyty, kulturní představení, besedy a další všestranně zaměřené akce s cílem podpory občanských kompetencí. Rozvoj individuálních zájmů dětí umožňovala také podpora aktivní účasti a zapojení do zájmových útvarů organizovaných partnerskými institucemi, zejména do kroužků a útvarů se sportovním a uměleckým zaměřením. Děti se pravidelně účastnily akcí organizovaných jinými subjekty i neformálními skupinami (motorkáři, vojáci), při kterých měly možnost se sebezpoznat, ukázat své dovednosti, schopnosti a nadání. Některé byly zaměřeny na rozvoj jejich komunikačních dovedností a připravenosti pro život s důrazem na prevenci kriminality a rizikového chování.

S dětmi, u nichž byl zaznamenán výskyt rizikových faktorů, byly uplatňovány výchovné rozhovory s cílem zjistit příčiny jejich nevhodného chování. Zařízení spolupracuje s odbornými pracovišti zabývajícími se problematikou prevence a řešením sociálně patologických jevů. Významná je v tomto směru zejména spolupráce s partnerskými firmami, které pro děti organizují různé sportovní a kulturní akce, dále zajišťují dárky pro děti k narozeninám a Vánocům dle jejich přání a umožňují realizaci zájmových činností a brigád. Velmi přínosnou je spolupráce s nadací „Dejme dětem šanci“, prostřednictvím které mohou starší děti získat řidičský průkaz nebo výbavu do života.

Vzdělávání dětí se uskutečňovalo ve shodě s deklarovanými cíli sociálního učení s důrazem na úspěšné dokončení základního vzdělání, přechod do středního vzdělávání a samostatnost po odchodu ze zařízení.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu dětského domova

Realizovaný hodnotící systém byl ve sledovaném období primárně založen na individuálním přístupu ke každému dítěti, uplatňováno bylo zejména neformální verbální hodnocení dětí v průběhu každého dne. Problémy jednotlivců byly řešeny zejména v rámci komunitních a individuálních rozhovorů s dětmi a individuálním přístupem pedagogických pracovníků k jednotlivým dětem. Pozitivně je hodnocen zejména důraz na samostatnost dětí, vzájemnou pomoc a prohlubování sourozeneckých vztahů, vedení mladších dětí staršími, dále na jednotlivé složky výchovy, podporu talentu u dětí a zdravého životního stylu. Hodnocení naplňování programů rozvoje osobnosti dítěte bylo pravidelně (2krát ročně) prováděno vychovateli formou písemného hodnocení, ke kterému se vyjadřovaly i děti. Vychovatelé systematicky sledovali aktuální dosaženou úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí, jejich pokroky v sebeobslužných činnostech, v udržování pořádku v osobních věcech i v prostorách rodinných skupin, což bylo zaznamenáno i v zápisech z pedagogických rad.

Oslovené děti, navštěvující 2. stupeň základní školy a střední školy, které byly přítomny v DD v době inspekční činnosti, v rozhovorech se školními inspektory uvedly, že byly seznámeny se svými právy a povinnostmi, v DD se nesetkaly např. s ponižováním, případně fyzickým trestáním ze strany dětí nebo vychovatelů, mají možnost se vyjadřovat ke svému hodnocení nebo k záležitostem, které se jich týkají, nejsou omezovány v přijímání návštěv nebo vycházek. Porušování práv dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno, děti uvedly, že jsou v zařízení spokojené a svůj pobyt v DD včetně činností organizovaných zařízením hodnotily pozitivně. Útěky dětí ze zařízení (nenávraty z vycházek) byly zaznamenány ojediněle, ve sledovaném období se jednalo pouze o jedno dítě. V průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány žádné nepřátelské projevy dětí vůči zařízení DD, personálu nebo sobě navzájem.

Z hlediska rizikového a nevhodného chování dětí byly ve sledovaném období ojediněle zaznamenány např. drobné krádeže, slovní agrese mezi dětmi i vůči vychovatelům. Přetrvávajícím problémem je kouření dětí mimo areál DD, tento projev je eliminován uplatňováním rozhovorů, případně sebehodnocením dětí. Mezi hlavní témata preventivního programu pro letošní školní rok patří právě kouření a bezpečný internet. Za prokázané porušení povinností vymezených vnitřním řádem byla dětem v odůvodněných případech ukládána opatření ve výchově, a to převážně odnětím získané výhody, formou snížení kapesného, omezení trávení volného času mimo DD a odnětím možnosti účastnit se atraktivní činnosti. V hodnoceném období nebyla zaznamenána a řešena závažnější porušení vnitřního řádu DD. Vedené záznamy v osobní dokumentaci dětí dokládaly, že ve sledovaném období bylo využíváno rovnoměrně kladných i záporných opatření ve výchově (44:43). Kladná opatření k výchově byla udělována nejčastěji formou zvýšení kapesného nebo poskytnutí finanční odměny především za dosažené školní výsledky, pracovní činnosti v prostorách zařízení a za reprezentaci DD na veřejnosti.

Průběžné výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, jsou vychovateli sledovány při každé přípravě na vyučování. Souhrnně za měsíc jsou vyhodnocovány na pedagogických radách, i přes realizovaná opatření byly výsledky vzdělávání dětí navštěvující základní i střední školy na konci školních roků průměrné až podprůměrné, některé děti musely vykonávat i opravné zkoušky. Proto byla dětem s určitými výukovými problémy věnována

ze strany vychovatelů zvýšená pozornost při přípravě na vyučování, a to zejména individuální práci, důslednější kontrolou jejich přípravy, přezkušováním apod. V rámci prevence školní neúspěšnosti dětí vychovatelé průběžně spolupracovali s třídními učiteli a vyučujícími, pravidelně se účastnili třídních schůzek, v odůvodněných případech využívali telefonický kontakt, což jim poskytovalo zpětnou vazbu a podněty k přijímání opatření.

V hodnoceném období ke dni zahájení inspekční činnosti ukončilo pobyt v DD celkem 8 dětí a 4 zletilé nezaopatřené osoby. Z tohoto počtu se 3 děti vrátily do původní rodiny, 1 přešlo do náhradní rodinné péče. V souvislosti s odchodem zletilých nezaopatřených osob jim zařízení, pokud mají zájem, pomáhá při zabezpečení jejich zaměstnání, ubytování, všem poskytuje materiální a finanční pomoc. Další vývoj dětí i zletilých osob je po jejich odchodu z DD v různém rozsahu sledován, jejich kontakt s některými dětmi DD je udržován prostřednictvím sociálních sítí, s vychovateli jsou v telefonickém kontaktu nebo přicházejí do zařízení na návštěvu. Některé zletilé osoby se i po odchodu ze zařízení účastní zážitkových programů organizovaných sponzory DD. Četnost a rozsah kontaktů je dán zejména jejich zájmem. Informace o dětech, které odešly ze zařízení, je získáván také od pracovníků sociální péče, případně z míst, kde bylo dětem zabezpečeno přechodné ubytování a zaměstnání. Na odchod ze zařízení jsou děti postupně připravovány. Průběžně a zejména před dosažením zletilosti, a tím jejich možným odchodem ze zařízení, je dětem zdůrazňován význam úspěšného dokončení jejich studia. Využívána je i možnost prodloužení ústavní výchovy na návrh zařízení. Ve sledovaném období se děti účastnily programů zaměřených na finanční gramotnost, sociální a pracovní integraci, na zvýšení jejich připravenosti pro život, k získání a udržení si zaměstnání a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce.

O průběhu a výsledcích vzdělávání byly osoby odpovědné za výchovu dětí seznamovány zejména prostřednictvím telefonických a osobních kontaktů a organizováním tzv. „Dnů otevřených dveří“.

Závěry

- a) Silnou stránkou zařízení je příznivé klima, sledované činnosti v rámci inspekčních hospitací probíhaly v příjemné atmosféře (oslovené děti hodnotily svůj pobyt a činnosti v zařízení velmi pozitivně a jsou v zařízení spokojené). Dětem je poskytována výrazná podpora při jejich vzdělávání, s cílem úspěšného ukončení, dále je podporován návrat dětí do původní rodiny, příp. pomoc při jejich adaptaci do samostatného života v běžném sociálním prostředí. Vhodně nastavená organizace vzhledem k velikosti subjektu přispívá k efektivnímu řízení DD, které je podpořeno mimo jiné funkčním vnitřním informačním systémem (intranetem). Pozitivem je snaha o zlepšování finančních podmínek zejména v oblasti získávání dalších zdrojů od sponzorů a nadací.
- b) Povinná dokumentace byla vedena systematicky a přehledně, avšak nedostatek byl zjištěn v ŠVP DD, který nebyl z hlediska struktury a obsahu zpracován v souladu se školským zákonem. Ředitel zařízení zjištěný nedostatek ještě v průběhu inspekční činnosti odstranil.
- c) Příležitosti ke zlepšení úrovně poskytovaného vzdělávání má zařízení:
 - ve zlepšení kontrolní a hospitační činnosti, zejména při odpoledních činnostech a výkonu noční služby,
 - v DVPP se více zaměřit na specifickou problematiku výchovy dětí v prostředí etopedických zařízení,
 - ve zlepšení vybavenosti a využitelnosti venkovního prostoru,

- ve zlepšení estetické úrovně (výmalba, výzdoba) a materiálního vybavení (obnova nábytku a podlahových krytin).
- d) Od poslední inspekční činnosti se zlepšily materiálně - technické podmínky pro vzdělávání a denní péči o děti. Ve spolupráci se zřizovatelem byla realizována celková revitalizace objektu DD (zejména sociální zařízení a výměna oken).

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

- **do 15 dnů přijetí opatření ke zlepšení stavu.**

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.m@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplné znění zřizovací listiny, čj. KUOK 107359/2009, ze dne 22. října 2009, včetně Dodatku č. 6 (Vymezení majetku) čj. KUOK 88428/2014, ze dne 19. září 2014
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 20. října 2015
3. Jmenování do funkce ředitele Dětského domova, Plumlov, Balkán 333, čj. OŠMT/9883/03/Vla, ze dne 25. srpna 2003, s účinností od 1. září 2003
4. Potvrzení ve funkci na období od 1. srpna 2012 do 31. července 2018, čj. KUOK/27804/12/OŠMT-OS/847, ze dne 3. května 2012
5. Školní vzdělávací program s motivačním názvem „Žít samostatně a plnohodnotně“, z roku 2008, aktualizace k 1. září 2015 a k 26. říjnu 2015
6. Výkaz Z 14-01 o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 31. říjnu 2013 a 2014
7. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. říjnu 2013 a 2014
8. Koncepce rozvoje školského zařízení pro období 2015 – 2017, nedatováno
9. Zprávy o činnosti školského zařízení, školní roky 2013/2014 a 2014/2015
10. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
11. Zápisy sezení s dětmi (komunita), vedené od 30. září 2014 k termínu inspekční činnosti (5krát)
12. Knihy denní evidence I. – III. rodinné skupiny, školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
13. Roční plány práce I. – III. rodinné skupiny, školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016
14. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti DD a ŠJ Plumlov, vedené od září 2013 k termínu inspekční činnosti
15. Seznam zaměstnanců platný k termínu inspekční činnosti včetně osobních čísel
16. Personální dokumentace zaměstnanců DD – aktuální stav k termínu inspekční činnosti (doklady o vzdělání, psychologická vyšetření, výpisy z evidence Rejstříku trestů)

17. Stanovení rozsahu hodin přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků, platné pro školní rok 2015/2016
18. Rozvržení týdenního rozsahu přímé pedagogické činnosti pro jednotlivé pedagogické pracovníky ve školním roce 2015/2016
19. Dodatek č. 3 k Příkazu ředitele č. 3/2005 k rozsahu služeb pedagogických pracovníků, s účinností od 1. května 2013
20. Vnitřní řád platný od 1. listopadu 2014
21. Vnitřní řád Školní jídelny, s účinností od 1. září 2015
22. Seznámení dětí s Vnitřním řádem školní jídelny, ze dne 25. října 2015
23. Seznam udělených/uložených opatření ve výchově za období od 3. září 2013 do 14. srpna 2015
24. Matrika vedená k termínu inspekční činnosti (písemná verze)
25. Evidenční rozdělení dětí do rodinných skupin platné k termínu inspekční činnosti
26. Zařazení dětí do škol, školní rok 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
27. Seznam příchodů (umístění) dětí do zařízení v době od 1. září 2013 do 26. října 2015
28. Seznam odchodů dětí ze zařízení v době 1. září 2013 do 26. října 2015
29. Osobní dokumentace dětí evidenčně zapsaných v zařízení k termínu inspekční činnosti
30. Programy rozvoje osobnosti dětí za školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
31. Smlouva o poskytnutí plného přímého zaopatření po skončení výkonu ústavní výchovy do ukončení přípravy na budoucí povolání, ze dne 31. července 2015 (1krát)
32. Strategie prevence rizikového chování DD a ŠJ Plumlov pro léta 2013 – 2018, ze dne 1. ledna 2013
33. Minimální preventivní programy pro školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016
34. Hodnocení minimálního preventivního programu za školní rok 2013/2014, ze dne 1. července 2014 a za školní rok 2014/2015, ze dne 1. července 2015
35. Anketa – záznamy z řízených rozhovorů s dětmi (dětmi 2. stupně ZŠ a středního vzdělávání) – 8krát
36. Organizační řád, s účinností od 1. ledna 2014, včetně organizačního schématu
37. Režim dne – pracovní dny a volné dny, platnost pro školní rok 2015/2016
38. Plán kontrolní a hospitační činnosti DD a ŠJ Plumlov, školní roky 2013/2014 a 2014/2015
39. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti, školní roky 2013/2014 a 2014/2015
40. Kniha úředních návštěv vedená od 17. února 2000 k termínu inspekční činnosti
41. Kniha ostatních návštěv vedená k termínu inspekční činnosti
42. Plány DVPP na školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016
43. Přehled o absolvování DVPP za školní roky 2013/2014 a 2014/2015 (namátkový výběr personální dokumentace pedagogických pracovníků)

44. Poučení dětí pro školní rok 2015/2016 – seznámení dětí s vnitřním řádem, organizačním řádem DD a zásadami PO a BOZP, poučení o bezpečnosti silničního provozu, ze dne 2. září 2015
45. Poučení dětí o vydání a obsahu Vnitřního řádu Školní jídelny Dětského domova a Školní jídelny, Plumlov, Balkán 333, ze dne 25. října 2015
46. Informování zákonných zástupců dětí umístěných v DD o vydání a obsahu Vnitřního řádu DD a Vnitřního řádu školní jídelny (dopisem), ze dne 26. října 2015
47. Kniha úrazů dětí vedená od 2. února 2005
48. Záznamy o úrazu č. 50/2013/2014, 51/2014/2015, 52/2014/2015, 53/2014/2015
49. Traumatologický plán, ze dne 8. října 2015 včetně přílohy doporučeného obsahu vybavení lékárníček smluvního praktického lékaře a lékaře pro děti a dorost, ze dne 10. února 2015
50. Dokumentace krizové situace „BOMBA“ včetně seznámení, ze dne 1. prosince 2004
51. Požární evakuační plán, ze dne 19. září 2005
52. Směrnice pro organizaci a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ze dne 17. dubna 2014 včetně podpisů pro prokazatelné seznámení
53. Vyhledávání rizik a hodnocení situací – děti – Dětský domov Plumlov
54. Dokumentace vyhledávání rizik v prostorách – Dětský domov Plumlov
55. Prezenční listina: Kurz poskytování I. pomoci a ochrana člověka za mimořádných situací, ze dne 3. března 2015
56. Poučení o manipulaci s kombinovaným sporákem, ze dne 14. ledna 2014 včetně podpisů
57. Jídelníčky od 28. září 2015 do 4. října 2015, od 21. září 2015 do 27. září 2015, od 14. září 2015 do 20. září 2015, od 7. září 2015 do 13. září 2015, od 31. srpna 2015 do 6. září 2015
58. Finanční normativy na nákup potravin v DD a ŠJ Plumlov 333 od 1. září 2015
59. Měsíční hlášení hospodaření skladu za období: 1. – 31. prosinec 2014 a 1. – 31. leden 2015
60. Bilance příjmů a nákladů za období: 1. – 31. prosinec 2014 a 1. – 31. leden 2015
61. Počty jídel za období: 1. leden 2014 – 31. leden 2015
62. Docházka dětí za říjen 2014 (včetně data narození a zařazení do skupin)
63. Spotřební koš za období: 1. červen – 31. srpen 2015
64. Výdejky č: 1500235, ze dne 30. září 2015; č. 1500234, ze dne 29. září 2015; č. 1500233, ze dne 28. září 2015
65. Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu za rok 2014, ze dne 14. ledna 2015
66. Finanční vypořádání příspěvků a dotací poskytnutých příspěvkovým organizacím za rok 2014 od zřizovatele, ze dne 14. ledna 2015
67. Rozbory hospodaření za roky 2013 a 2014 včetně komentářů k rozborům
68. Výpis zápisů (nákladový účet: 527, 501, 558, 518 - školní pomůcky, učebnice, DVPP, ICT)
69. Výkaz zisku a ztráty PO k 31. prosinci 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jehož se týká, a v Olomouckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Pavel Pyšný, školní inspektor

P. Pyšný v. r.

Mgr. Alice Ošťádalová, školní inspektorka

Ošťádalová v. r.

Ing. Petra Kalabisová, kontrolní pracovnice

Kalabisová v. r.

V Olomouci dne 6. listopadu 2015

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Radim Kratochvíl, ředitel školského zařízení

Radim Kratochvíl v. r.

V Plumlově dne 23. listopadu 2015